

الله الرحمن الرحيم

آموزش املاي ابتدایي و نکات مهم این درس (ویژه معلمان و دانشجومعلمان)

مؤلف :

آذر کریم زاده مصطفی آبادی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۳)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه : کریم زاده مصطفی آبادی، آذر، ۱۳۶۲-
عنوان و نام پدیدآور: آموزش املای ابتدایی و نکات مهم این درس (ویژه معلمان و دانشجومعلمیان)/
مؤلف آذر کریم زاده مصطفی آبادی.
مشخصات نشر: ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۱۳۵ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۲۴-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص ۱۳۵-۱۳۳.
موضوع: معلمان و دانشجومعلمیان - آموزش املای ابتدایی
رده بندی کنگره: LC۴۷۴۲
رده بندی دیویی: ۳۷۱/۹۰۹۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۲۳۱۹۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

نام کتاب: آموزش املای ابتدایی و نکات مهم این درس (ویژه معلمان و دانشجومعلمیان)

مؤلف: آذر کریم زاده مصطفی آبادی

ناشر: ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۳

چاپ: زبرجد

قیمت: ۱۳۵۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۹۲۴-۴

تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

انتشارات ارسطو

فهرست

۵.....	مقدمه.....
۷.....	فصل اول: روش تدریس املا.....
۷۳.....	فصل دوم: اختلال املا.....
۱۱۴.....	فصل سوم: اقدام پژوهی.....
۱۳۳.....	منابع.....

پیشگفتار:

همه ی ما دوران تحصیل و مدرسه ی خود را به یاد داریم. کلاس های پر جمعیت که هر نیمکت آن سه نفر به زور جا ی می گرفتیم و زمانی معلم املاء می گرفت همیشه بچه ها وسط باید بیرون می آمد و روی زمین می نشستند تا دانش آموزان نتوانند دست همدیگر را نگاه کنند اما امروزه با گذشت چندین سال و حتی با تغییر کتاب ها باز هم شاهد چنین املايي در سر کلاس هستیم و این جای تعجب است با وجود این همه سال و همه تغییر از روش سنتی استفاده می شود. واقعاً روش دیگری برای املاء وجود ندارد چرا سعی نمی کنیم از روش های جدید جذاب که برای دانش آموز خوشایند است استفاده شود چرا زنگ املاء در برخی مدارس به زنگی خشک و بی روح تبدیل شده است و هزاران چرای دیگر؟ آیا فکر نمی کنید که نگاهمان را نسبت به این درس تغییر دهیم و به فکر روش های جدید و خلاقیت باشیم در این مورد پژوهش زیادی صورت گرفته که در مجلات و کتاب های گوناگون به ثبت رسیده است و همه به این اشاره می کنند که درس املاء از سوی معلمان باید جدی گرفته شود .

هدف املا عبارت است از:

۱. تربیت گوش و بالا بردن حساسیت شنوایی: تقویت گوش کودک، که درست بشنود. البته نه با تکرار کردن هر یک از عبارت ها و جمله ها، بلکه به مهارتی برسد که با یک بار شنیدن بتواند جمله ی گفته شده را تشخیص دهد. همچنین باید خواندن کلمه ها و عبارت ها توسط گوینده ی متن املا به طور طبیعی و معمولی باشد. نباید متن املا با مکث های طولانی بین اجزای یک کلمه خوانده شود، نباید به بخش کردن کلمه ها بیانجامد و نباید مطالب آن با صدای بلند و تکرار غیر معمول خوانده شود.

۲. ایجاد هماهنگی بین دست و گوش: یعنی آنچه را می شنود بنویسد.

۳. آموزش کلمه های جدید: یعنی وقتی دانش آموزان، خواندن را آموختند باید نوشتن را هم بیاموزند، املا وسیله ای است تا این اتفاق رخ دهد.

۴. تمرین کردن شکل نوشتاری کلمه ها و یادآوری مفاهیم آموخته شده.

۵. تشخیص نقایص و اشکال های املایی (نوشتاری) دانش آموزان توسط معلم، ارائه ی بازخورد در صورت لزوم و کوشش برای رفع اشکال های نوشتاری و تکمیل کردن کمبود ها.

۶. ارزشیابی از میزان کارایی فعالیت هایی که برای آموزش کلمه های جدید انجام شده است.

۷. ارزشیابی از میزان توانایی نوشتاری دانش آموزان است.

۸. برای القای مطلب یا موضوعی به دیگران و ادای منظور؛ زیرا کلمات نادرست نمی توانند معانی را به خوبی ادا کنند.

۹. برای یادداشت کردن نکات مهمی که معلم در کلاس می گوید به ویژه در سال های بالاتر در دبیرستان ها و دانشگاه ها؛ دانش آموزان و دانشجویان نیاز دارند معلم و استاد را دقیق و درست بنویسند.

۱۰. درس املا به دروس دیگر مانند: خواندن، انشا، مطالعات اجتماعی، هدیه های آسمان و قرآن کمک می کند؛ زیرا وقتی دانش آموزان تلفظ صحیح کلمات را از معلم شنیدند، و آن را به خاطر سپردند در دروس دیگر از اطلاعات خود در این زمینه می توانند استفاده کنند.

در این کتاب که تکمیل کننده ی سایر کتب در این زمینه است مطالب جذابی قرار داده شده است لطفاً با ما همراه باشید.

فصل اول

انواع روش های تدریس املا

روش های جدید و خلاقانه ی املا :

در ابتدای این فصل چند نکته ی مهم را یادآوری می کنیم سپس روش های خلاقانه املا را ذکر خواهیم کرد.

باید به این نکته اشاره کرد که املا ی سنتی هم حسن های خودش را دارد و هدف ما ایجاد تنوع و سعی برای حل مشکلات خاص املائی با املا های هدفدار است

املا چیست و چه هدفی دارد؟

انتقال عین کلام است به نوشتار، آن هم نوشتار رسمی، گفتار محاوره ای در املا به کار گرفته نمی شود.

اهداف اصلی املا :

درست نویسی: تبدیل نشانه های آوایی به نوشتاری.

زیبا نویسی: از نظر فونت ، اندازه و فاصله بین کلمه ها .

خوانا نویسی: بدون غلط، تمیز و زیبا مطابق با رسم الخط کتاب درسی.

شرایط گفتن املاء :

کیف بگذارید ، تقلب نکنید ، یکی برود زیر ، یکی بیاید رو و ... این روش ها همه غلط است .

- بچه ها باید به راحتی بنشینند . معلم تذکرات لازم را بدهد .

- این که بچه ها از روی بغل دستی خود یک کلمه را بنویسد تقلب نیست . بلکه یادگیری است . البته نباید زیاد تکرار بشود . اما یک بار و یا ۲ بار اشکالی ندارد و بچه آن کلمه را خوب یاد می گیرد .

- سعی کنید املاء را نه تند بگویید و نه خیلی آرام . باید وقت کم نیاورید .

- املاء را در زنگ اول بگویید بعد از زنگ ورزش و یا بعد از بازدید نباشد .

- قبل از این که متن املاء را به بچه ها بگویید بهتر است که متن را برایشان یک بار بخوانید تا حضور ذهن پیدا کنند .

- علائم نگارشی را بهتر است اوایل سال در غیر زنگ املاء یاد بدهید .

نحوه قرائت املا:

متن املا قبل از نوشتن دانش آموزان یک بار خوانده شود و از بچه ها خواسته شود که متن را به دقت گوش دهند بدون آن که چیزی بنویسند سپس متن املا با صدای رسا و شمرده خوانده شود تا دانش آموزان بنویسند در تقریر املا رعایت لحن و تلفظ صحیح کلمات و ترکیب ها ضروری است از تکرار زیاد و غیر ضروری پرهیز شود چرا که این عمل موجب کند نویسی بیشتر می شود.

هنگام قرائت املا، علائم سجاوندی توسط آموزگار بیان شود و به مرور از گفتن آنها پرهیز ، در چند املا اول استفاده شود و دانش آموز با دقت در لحن متوجه استفاده از آن شود.

متن املا در پایان یک بار دیگر توسط آموزگار خوانده شود متن املا کلمه به کلمه خوانده نشود بلکه به صورت گروه کلمات به هم مرتبط بیان تا ارتباط معنایی کافی رعایت شود.

پس از تصحیح املا لازم است:

دانش آموزان کلماتی را که اشتباه نوشته اند به طور صحیح و خوانا در پایان املا بنویسند یا آن ها را در جمله مناسب به کار برند.

دیگته را اگر غلط های اصلی و زیاد دارد لازم است یک بار پاک نویس نمایند و کلماتی که غلط داشته اند را با رنگ دیگر بنویسند.

گاهی می توانید دو دانش آموز املاهای خود را با هم عوض کنند و هریک برای دیگری را تصحیح نماید.